

УДК 378.046.4

**РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК СКЛАДОВОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАСОБОМ ВИКОРИСТАННЯ
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Вдович О.М.

*Відокремлений підрозділ «Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка»*

У статті аналізуються шляхи творчого розвитку особистості при використанні інформаційних технологій, що є важливим структурним елементом формування професійної культури майбутнього педагога.

Ключові слова: творчий потенціал, комп'ютерні технології, науково-дослідницька робота, музично-педагогічний процес.

**РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА КАК
СОСТАВЛЯЮЩЕЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ
ПОСРЕДСТВОМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОМПЬЮТЕРНЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ**

Вдович О.Н.

В статье анализируются пути творческого развития личности при использовании компьютерных технологий, которые являются важнейшим структурным элементом формирования профессиональной культуры будущего педагога.

Ключевые слова: творческий потенциал, компьютерные технологии, научно-исследовательская работа, музыкально-педагогический процесс.

THE DEVELOPMENT OF CREAVITE AS A PART OF PROFESSIONAL CULTURE USING THE COMPUTER'S TECHNOLOGY

Vdovych O.N.

The article deals with the ways of the creative development of a personality using the computer's technology that is the important element of improving professional culture.

Key words: the potential of multimedia, computer's technology, science work, musical and pedagogical process.

Постановка проблеми. У сучасній системі освіти серед нових перспективних технологій навчання провідне місце займають інформаційні технології навчання, упровадження яких у навчальний процес надає широкі можливості для формування професійної культури, активізації пошуково-творчих форм діяльності майбутнього педагога.

На початку XXI ст. в Україні пріоритетом освіти є становлення і розвиток творчої активності людини з чітко сформованою життєвою позицією, здібної адаптуватися до умов швидкозмінного суспільства. Особлива роль у цьому процесі належить майбутнім педагогам, у формуванні професійної культури яких найважливішу роль відіграє основний вид діяльності – навчання.

Студентський вік є найважливішим періодом у житті. У цей період молода людина засвоює основні принципи професійного кредо. У процесі навчання та практики відбувається формування професійних умінь та навичок, у цей час дуже важливим є активізація її творчих здібностей. У сучасних умовах навчальна діяльність розглядається з точки зору саморозвитку і творчості.

Проблема розвитку творчого потенціалу залишається надзвичайно актуальною та складною. Ще В.О. Сухомлинський вважав здатність педагога до творчої праці важливою складовою професійної культури. Він був переконаний, що перед учителем постійно виникає потреба у творчому пошуку засобів досягнення максимальної ефективності своєї діяльності [4, с. 48-50]. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про увагу сучасних науковців О.А. Крильова, В.А. Кан-Калика,

Н.В. Мартишина, С.О. Сисоєва до аспектів підготовки майбутнього вчителя. Поняття «професійна культура» вчителя активно вивчається в сучасному педагогічному апараті науковцями В. Гриньковою, І. Ісаєвим [1], М. Сметанським.

Проте, у наукових дослідженнях недостатньо повно висвітлено шляхи розвитку творчого потенціалу, технології розвитку професійно-педагогічної культури майбутнього фахівця. Оскільки творчі здібності пов'язуються з творенням чогось нового, оригінального, необхідним є постійний пошук нових засобів, методів отримання інформації та реалізації її в практичній діяльності. Найбільш ефективно ці завдання можуть бути вирішені шляхом використання в навчанні інформаційних технологій, які забезпечують цілісний розвиток особистості. За позицією провідних сучасних педагогів Ю.І. Машбиця, В.В. Рубцова, О.К. Тихомирова, технології роблять працю людини більш продуктивною, підвищують її творчий зміст [2].

Мета статті – висвітлити шляхи творчої діяльності як невід'ємної складової професійної культури вчителя, сприяти усвідомленню значимості використання ІКТ для розвитку творчого потенціалу студентів на заняттях музичного циклу в педагогічному коледжі.

Упровадження ІКТ у навчальний процес потребує зміни змісту діяльності, перш за все, самого викладача. Він перестав бути просто «репродуктором» знань, а стає розробником методичних навчальних комплексів. Це, з однієї сторони, підвищує його творчу активність, а з іншого боку, потребує високого рівня технологічної та методичної підготовленості. ІКТ є перспективними і для студента, який стає активним суб'єктом навчання і самостійно здобуває необхідну інформацію.

На заняттях музичного циклу в педагогічному коледжі впровадження комп'ютерних засобів навчання дозволяє збільшити обсяг аудіовізуальної інформації для засвоєння студентами, що, в свою чергу, сприяє розвитку їхнього мислення, формує здатність до самостійної творчої роботи.

Для викладання методики музичного виховання в коледжі створено авторські електронні посібники з мультимедійними лекціями до тем предмета, де використовується додатковий інформаційний матеріал, опорні схеми та таблиці, відеоматеріали проведення пробних уроків у початкових класах, емоційно привабливі структурні елементи-

цікавинки на уроках музики у початкових класах, контролюючи тестові програми з різнорівневими завданнями та педагогічними задачами.

З метою більш глибокого вивчення поставленої проблеми, теми лекції або її питання студенти залучаються до виконання творчих завдань, пошукової роботи. Цікавою формою на заняттях музики під час вивчення народної творчості, української музичної культури, творчості композиторів світу та інших тем є залучення до виконання самостійних робіт. Використання ІКТ створює сприятливі умови для самореалізації особистості. Під час роботи з Інтернет-ресурсами студенти здійснюють пошук, творчу переробку інформації та її зберігання для створення власних текстів, реферативних повідомлень у програмі Power Point та мультимедійних проєктів, продумують послідовність слайдів та візуальні ілюстрації. Мережа Інтернет надає багато інформаційних джерел, що дає можливість організувати самостійну та індивідуальну роботу студентів з різних тем, а саме: «Народу вірний син» (М. Лисенко), «Сторінки історії українського романсу», «Геніальність Короля вальсів» (І. Штраус), «Творець вічного і прекрасного» (К. Стеценко). При вивченні курсу «Методика музичного виховання» студенти виконують самостійні роботи у формі презентацій досвіду роботи зарубіжних та вітчизняних педагогів-новаторів.

Результатом пошуково-творчої діяльності студентів є створення оригінальних електронних довідників («Перлинки з нотної скриньки», «Кабалевський і сучасність»). Яскравою родзинкою творчості студентів у створенні електронного посібника «Новий погляд: Шевченко і музика», серед його блоків «Творчість митця очима камери», «Магія пензля» є «Музична скарбниця» з презентаціями творів музичного поета та контрольний блок для учнів «Перевір себе».

Новітньою формою розвитку творчого потенціалу особистості засобами мистецтва стало створення електронної навчальної гри «Музична спадщина України через віки», яка складається з тематичних блоків музично-теоретичного матеріалу, що представляють різні епохи музичної історії українського народу: «Народні думи та історичні пісні», «Колискові» тощо.

Навчальна гра містить у собі музично-художню галерею, відеоматеріали та аудіозаписи музичних творів, нотний архів, мультимедійні презентації. Блок «Перевір себе» дає можливість

через виконання універсальних тестів, розв'язання головоломок чи кросвордів, музичну вікторину перевірити свої знання.

Важливе місце у фаховій підготовці майбутніх учителів, окрім лекцій, займає система лабораторних і практичних занять, що передбачає формування основних професійних умінь та навичок. Завдання полягає в тому, щоб усіма доступними засобами наблизити студентів до майбутньої професійної діяльності, активізувати їхнє педагогічне мислення. Рішенню таких завдань сприяють електронні супроводи, якими можуть бути також інтегровані заняття. Так, наприклад, зміст підсумкового бінарного заняття з предметів «Методика музичного виховання» та «Методика розвитку мовлення» з теми «Музично-ритмічні рухи як засіб корекції мовлення» передбачав виконання творчих завдань, пов'язаних з використанням комп'ютерної техніки, а саме: презентації самостійних робіт дослідницького характеру з історії музично-ритмічного виховання та сучасних досліджень логоритміки, виконання творчих завдань презентації «Види музично-ритмічних рухів», моделювання під музику емоційно-пластичного тренінгу «Тасмниці весняного лісу» за ролями.

Професійна культура, розвиток творчого потенціалу майбутніх учителів виявляється, безпосередньо, і в процесі підготовки мультимедійних презентацій пробних уроків музики (урок-подорож, урок-концерт, малювання музичних образів в уяві) та їх проведення із застосуванням сканера, мультимедійного проектора в початкових класах. Студенти набувають практичних навичок гармонійного поєднання знань комп'ютерної грамоти з музикою, образотворчим мистецтвом, літературою. Результатом є створення комп'ютерних малюнків, графіки, живопису, декоративного дизайну, складання контролюючих тестів для школярів. Кращі електронні методичні розробки представляються при підведенні підсумків різних видів педагогічної практики.

Взірцем творчого застосування можливостей медіаресурсів стало створення електронного посібника «Учитель – Музика», який уявляє навчально-методичну скарбницю, що вміщує в собі розробку комплексу матеріалів інформаційного і контролюючо-ігрового характеру на допомогу студенту-практиканту, учителям музики.

Отже, для реалізації завдань сучасної освіти потрібен педагог-новатор, професіонал, творець, дослідник, здатний швидко перебудову-